

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Szabó Lőrinc: Nyári utazás

*Nyár, dél, fény. Ég és föld: parázs,
minden perc egy-egy baltacsapás:
kábító fénybalták alatt
izzadva csörtet a gyorsvonat.*

*Ez jó nekem – Óh, nem, ez is kevés:
engem a Tűz vad lelke visz és
old szét, hogy csupa láng legyek
s elkapjam a menekülő egeket.*

*Én tűz vagyok, érzem, oly égi sugár,
mint testvérem, ez az iszonyu nyár,
s a Napba vágyom – Óh, hogy elmarad
ez a nyomorult Föld a röptöm alatt,*

*hogy elmarad a renyhe testi lét,
mely most csak az árnyék hűvösét
keresi, dongó és arató –
Nyár van, dél, ernyedt, altató*

*pihenés – Én sohasem pihenek!
Még túlragyogom a földi percekét,
lelkem még csupa robbanás,
folytonos halál és feltámadás:*

*még szállok, céltalan és vakon,
de oly tűzekkel gazdagon,
hogy mikor elérem, megborzong a Nap,
ha rácsókolom egy sugaramat.*

Forrás: Szabó Lőrinc összes versei. Osiris Kiadó, 2003. I. 118–119.

- a. Értelmezze a költemény vershelyzetét a cím és szöveg összefüggésében! 5 pont
- b. Milyen szerepekben jeleníti meg a vers a lírai ént? 5 pont
- c. Az utazás milyen tárgyi elemeit, jelentéseit fedezi fel a vers képi és formai világában? 5 pont
- d. Milyen jelentéseket kap a Nyár évszaktoposz a versben? 5 pont
- A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont
- Megjegyzés:** A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A költözés roppant mókás folyamat, már ha úgy állunk hozzá. Persze megértem azokat is, akik úgy gondolják, hogy a hurcolkodás maga a pokol, és együtt is érzek velük, de azért bátran ki merem jelenteni: fele- s egész barátaim, költözni módfelett szórakoztató.

Itt van rögtön a bútorszállítás kérdése. Helytakarékosági és cipelési szempontból is célszerű a bútorokat szétszedni. [...] Persze a célban aztán össze is kell szerelni, tehát a kihívás és az öröm kétszeres. Aki szeret legózni, a költözést is imádja. Nem beszélve arról a barkóbaszerű társasjátékról, amelyben a költözők mindegyike tippelhet, vajon melyik bútorból maradt ki az a biszbasz, és ugyan mi lehetett a funkciója. Továbbá különböző fogadásokat lehet kötni arról, hogy a szétszedés előtt íróasztalként szolgáló bútorból újbóli összeszerelése után vajon mi lesz: ruhásszekrény vagy cipőtároló?

Nem kevésbé viccesek a testünk változásai. Két hét költözködés alatt mintegy négy kilogrammal lettem könnyebb – ennyi idő alatt ily súlyfeleslegvesztést a legrágább fitnessklubokban sem sikerült volna produkálnom: ingyen lettem egészségesebb, hurrá! Azt is örömmel konstatálhattam, hogy bizonyára diabéteszben sem szenvedek, hiszen a számtalan, de szinte elhanyagolhatóan apró hámsérülésem mindegyike viharos ütemben gyógyul.

És ne feledjem a költözés kulturális vonatkozását. Ugyanis sorra kerülnek elő olyan könyvek, amelyek az utóbbi bő évtizedben valamiért a háttérbe húzódtak, vagy csak egyszerűen megfeledkeztem a létükről. Üdítő, sőt: szívmengető érzés felütni némelyiket. [...]

Talán vaskossága miatt – négy-öt verseskötet is elfér a helyén a polcon – tettem mellékeesebb helyre Murakami Haruki regényét, a Kafka a tengerpartont. Pedig fontos könyv – már csak azért is, mert e regényből szereztem tudomást a retek dinszteléséről, ami, lássuk be, alapvető gasztronómiai lelemény.

Máshonnan került elő egy japán nyelvkönyv. Harminc-egynéhány éves korára lapjai rendszeren megsárgultak, fedele több helyen megkopott. Japánul ugyan sosem tanultam meg, a könyvet mégis magammal hordoztam minden lakhelyemre. EreklYE talán, ami arra emlékeztet: nem baj, ha esetleg nem jársz sikerrel egy ügyben, ha legalább megpróbáltad. [...]

(Király Farkas: *Költözni nagyszerű*. www.olvasat.hu)

- a. Emeljen ki öt információt, mely alátámasztja a szöveg címét: *Költözni nagyszerű!* 5 pont
b. Írjon ki két humoros kifejezést, s magyarázza szövegbeli jelentésüket! 4 pont
c. Milyen kommunikációs funkciók érvényesülnek a szövegben? Támassza alá két-két példával válaszát! 6 pont
d. Írjon 10–15 mondatban egy elbeszélő szöveget egy valós/fiktív költözésről! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Az emlékezés értékkereső útja az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**pl. Krúdy Gyula: A híd, Németh László: Iszony, Ottlik Géza: Iskola a határon vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott mű műfajának jellemzői 5 pont
b. emlékezés és időkezelés a műben 5 pont
c. az emlékezés értékkereső útja 5 pont
d. motívumok a műben 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.